

lakás.

1. szám alatti szinti lakos-
bb évre bérbe
s elfoglalható.
LÁSZLÓ üzle-

Endre

VÁN K.

és háztartási
dezett raktárát
idényre

lyókat

alakát,

gártókat,

szekrényeket

észségi

ékeket

aezüst

közöket

ellett.

ve szolgálók.

ajjesítettnek.

malom

RECZENBEN

dapesten tar-

gylésen megál-

életbe lépé-

módotokra

szert.

100 kíl

16.40

15.40

15.40

15.—

14.80

14.60

14.—

13.80

13.40

13.—

12.40

11.80

11.—

klgr. 9.20

klgr. —

klgr. 4.60

klgr. 4.—

árából eddig
ny a feuem-
én beszütet

VIZ

églőkben.

!!!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.
„Hírdetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden kérelmeknek a kiadó intézködők.

Bérmertelen levelek csak ismert keszítői
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Szombat Junius 7.

108. szám.

Hírdetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Ot-hasábospetitör egyszeri beiktatásáért 5 frt
Bálygdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitöréért 20 kr
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajdonság sora 50 krajczár.

Az isteni béke.

A közös miniszterek a delegációk elé terjesztették 1891. évi költségvetésük terveit. A közös számokban kulminál az, melyeket az összes szükséglet, az utólag engedélyezett összeggel szemben egészen mintegy 2 és fél millió forinttal magasabb, ebbe azonban már bele van számítva egy új lovasezred felállítására, a tűz-érség erősítése és a füstnélküli puskapor beszerzése. A közös kormány ugyanis a legteljesebb figyelemmel volt a monarchia gazdasági érdekeire, — e cél elérése végett természetesen nem hiányzott gróf Szapáry és Weckerle nyomatékos közreműködése, — és harczképességünk s harcz-készségünk elengedhetlen újabb fokozását bár el nem mulasztotta, e mellett azonban számba vette azt a szerencsés körülményt, hogy a béke, az isteni béke évek óta nem tetszett oly biztosnak, a hirtelen veszélyeztetéstől megvédtünk, mint épen e pillanatban.

Magától értendőleg mindig és mindig a hármasszövetség az, melynek ezt a felette megnyugtató körülményt köszönni kell, ez a békeszövetség, melyet gróf Kálnoky külpolitikája oly hathatósan támogat és a nagyhatalmak teljes tiszteletében tartatni tud, melynek imponálásáért azonban hadügyünknek felette nyugodt és lelkiismeretes vezetősége is igen sokat tesz.

A delegációk előreláthatólag több dicsérni, mint kritizálni valót fognak találni a költségvetésben és a delegációk ideai missziójának sima s gyors elintézését annál inkább lehet reményelni, minthogy az eléjük terjesztett költségvetés, ha a felszerelési hitelek is tekintetbe vesszük, tulajdonképen milliókkal kedvezőbb, mint az utólag megszavazott volt.

Megelégedéssel konstatalja a „Pester Correspondenz,” hogy a külügyi hivatal a rendelkezési alap számára ezuttal 100,000 fittal többet igényel; a rendel-

kezési alap részére így nyert 600,000 forintnyi összeg is még mindig igen szerényen van megszabva, ha meggondoljuk, hogy mily óriási összegeket adnak ki más hatalmak, Orosz- és Franciaországot nem is említve, az ugynevezett, értesítő-szolgálatra. Kellő időben jól értesülve lenni idegen országokban előforduló eseményekről és tervekről, gyakran nagyobb fontossággal és haszonnal van a nagy politikára, mint a véres győzelmek egész sora, ez irányban bizonynyal nem kell fukarkodni s ha nem is szeretnők, hogy a forintnak a guruló rubel ismeretes szerepét adják, egy kissé nagyobb élénkség a monarchia értesítőszolgálatában talán még sem lenne felesleges.

Az okkupált területek mérlege — mint minden évben — ezuttal is fényes és tökéletesen megnyugtató. Kállay folytatja, a mihez fogott, hogy azok kormányzásánál egy kitűnő adminisztráció mintaképet nyújtson s ha majd egyszer elérkezik az idő, — egyszer csak el kell érkeznie, — a mikor Bosznia s Hercegovina bekebelezetnek a monarchiába, akkor valószínűs az éjszakeres az, a mit Ausztria-Magyarország sajátjának nevez: folyton megszűnt a magasra halad a civilizáció e szép országokban, egyre vagyonsabb lesz a nép s egyre melegebb lesz ragaszkodása az okkupált hatalomhoz, mely erkölcsi nevelésük problémáját oly szerencsésen tudja megoldani.

Mind ezek után bizton állíthatjuk, hogy az örvendetes összkép, mely a miniszterek előterjesztéseiből ered, a két delegáció elnökeinek s Felsőházhoz intézendő üdvözlésében, valamint a legmagasabb trónbeszédében is vissza fog tükröződni; e kép a béke, az isteni béke, melyet oly forrón óhajtanak a népek, melyet oly bölcsen őriz dicsőséges királyunk.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Kinevetve, megsiratva.

(Beszély.)
Vértesi Gyulától.

I.
Halmosyné 3 nagyságának pazarul bu-
torított lakása volt az első emeleten, az a szegény, fakó arcú, beteges kinézésű, sánta fiatal ember pedig ugyanabban a házban lakott a negyedik emelet legkisebb s legsötétebb szobájában. Az igaz, hogy Bartos ur ritkán volt abban a rongyos, sötét oduban, mert legtöbbször, mikor a dolgát elvégezte s haza jött, egyenesen benyitott Halmosyné-hoz. A lakók nem is győztek rajta eleget csodálkozni, hogy mit kereset ez a „sánta skribler” annál a szép asszonynál. Nem hogy kitasitaná. Legalább ez volt a véleménye annak a fiatal uracsnak is, a ki a numéroglyben lakott a földszinten s a kinek már egy tucztat szerelmes-levelet küldte vissza felbontatlanul a szép özvegy, Bomlott egy gusz-tusa van, már az igaz! S büszkén bodrozta föl ujjával, felstűtött fürtéit, a tükör előtt állva, önelégült mosollyal gyönyörködve gesztenyeszínű barkójában. Vak vagy te, szép asszony. Hanem aztán újra mérgeesen összeráncolja a szemöldét, ha arra a rongyos sántára gondol. De mivel boszuját másképp nem töltheti el rajta, valahányszor csak találkozik vele, gúnyos mosollyal méregeti végig, kifeszíti mellét s ruganyos léptekkel halad el mellette, mintha mondaná: no, fejszid ki, ha tudod, azt a horpadt melledet — no, egyenesítsd ki azt a sánta lábadat. S még aztán is, mikor már elhaladt mellette, vissza-vissza néz rá, gúnyosan mosolygva, le-
néző pillantással. Gyönyörű udvarló!

Az pedig talán észre sem veszi a dandy

A görög nyelvről szóló törvény végrehaj-tása. Csaky gróf közoktatási miniszter legközelebbi rendeletet ad ki a görög nyelvről szóló törvény végrehajtására vonatkozólag. E szerint mindazon tanítványokra nézve, kik az idén a főgymnasium IV-VII. osztályát végezték be, a görög nyelv az érettségi vizsga letételéig ezental is kötelező tantárgy marad. Csak azok a tanítványok, kik most lépnek be a gymnasium 5 ik osztályába, lesznek jogosítva választani, hogy vajjon a görög nyelvet, vagy valamely helyette kitűzött más tantárgyat akarnak-e hallgatni. A tisztántuli ev. ref. egyházkerület most tartott közgyűlése a debreczeni főgymnasiumot illetőleg gondoskodott az átmeneti intézkedésekről.

Országgyűlés.

Budapest, Junius 4.

A képviselőház mai ülésén vita nélkül fogadtatott el harmadszori felolvasásban nyolcz törvényjavaslat.
Hosszabb vitát keltett azonban a gazdasági bizottság jelentése, a ház helyiségeinek fűtése és szellőztetése iránt. A jelentést a szélbali Isaák Dezső adta elő. A vitában Hermann Otto, Bolgár Ferenc és Almásy Sándor vettek részt. A két utóbbi azt kívánta, hogy Wartha Vinczének az ügyre vonatkozó véleményes jelentése valamely szakbizottságnak adassék ki. A ház többsége azonban elhatározta, hogy a fűtési és szellőztetési tervezet Wartha véleménye alapján hajtassék végre.

A könyvtári bizottság egyik jelentését a könyvtár gyarapodásáról, tudomásul vette a ház, a másiknak alapján elhatározta, hogy a jövő ülészek alatt is 450 frt vételessék fel a havi előirányzatba.
Legközelebbi ülés akkor lesz, mikor a főrendiháztól üzenetek érkeznek be.

A delegatiókbl.

A delegatiók ülészaka szerdán vette kezdetét Budapesten.
A közös kormány által előterjesztett jövő évi költségvetési előirányzat. Az összes közösügyi bruttó szükséglet 135 634,237 frtra rag, mely összegből levonva a fedezetet, tiszta szükségletként 132,925,887 frt mutatkozik. Mintán 1890 re 129,351,708 frtot tett a tiszta szükséglet, ez utóbbi 1891-re 2,585,660 frttal nagyobb.

megrikatja az embert. No, ne piruljon. Nem dicsérem már.

S a könyvek helyén már a mosoly ragyog a szép asszony szemében. A szobaleány bejön, leereszti a függönyöket, meggyújtja a lámpákat. A fiatal ember a kalapját keresi, menni akar.

— Ej, ej, édes Bartos, ez nem szép, hogy így szókik tőlem. Mintha csak kötelessége lenne az a felolvasás, elvégezte s aztán szókik. Igazán, ez nem szép öntől. Hát nem vagyunk mi jó barátok, kik között ilyen fesszességnek semmi helye sincs — S olyan edes marasztalással tapad az a két ragyogó szem — a fiatal emberre.

— Lássá, most azt is hibet, hogy pusztá udvariasságból marad.

Oh, ha el merne mondani ez a szegény fiatal ember azt a vallomást, mely ott lebeg félíg nyitott ajkain, ha elmondhatná, hogy egyedüli vágya, boldogsága itt élni ő mellette, itt halni meg lábainál. De nem, még nem lehet. Majd később. Nemsokára. S a jövő édes reményében elhal ajkain a vallomás.

Ugyan miről gondolkozott el olyan nagyon? Alighanem arról, hogy a helyett, hogy a darabja irását folytathatná — itt kell unatkoznia e mellett az unalmas, teesező asszony mellett. No, csak ne is akarja magát meintegetni. Apropos, a darabja mikor készül már el?

— Még egy felvonás van hátra.
S a fiatal ember aztán lázas rajongással beszél arról a dicsőségről, mely reá vár, ha előadják a darabját. Ez lesz az első lépés a dicsőség útján. S szemében a lelkesültség lángjával, kipirult arccal beszél a költői dicsőségről, a halhatatlanságról s azokról a többi ragyogó álmokról, melyek ugy hasonlítanak a délibáb tündéri képehez, — örült hajszával fut utána a gyermek s szerencséje, hogy sohse bírja elérni, mert így lábai gyön-

A Bosznia és Hercegovina, valamint a Limkerületen álló parancsnokságok, csapatok és intézetek részére való rendkívüli szükséglet az 1891. évre 4,365,000 frttal irányoztatik elő, a mi 1890. évvel szemben 5000 frttal kisebb összeget képvisel.

Ezuttal póthitelek fejében csak 1,389,000 frtot kér a hadügyi kormány a hadsereg természetbeni élemezése cziménél, a magasabb árak következtében. Tavaly az 1888 ki póthitelek összege 6,435,386 frtot tett ki, minek folytán e részben a jelenlegi költségvetés lényegesen kedvezőbb.

A szükséglet főösszegének fentebb érintett emelkését a hadseregére való rendes és rendkívüli kiadások gyarapodása idézte elő. A rendes kiadások 100.79 millióról 102.89 millióra, a rendkívüli kiadások 13.35 millióról 14.45 millióra emelkednek az 1891-diki költségvetésben. E kiadások többletek ismét néhány szükségessé vált új intézkedéssel állanak kapcsolatban, minők a löállomány szaporítása, a füstnélküli löpor készítése stb.

Mindent összevéve az előirányzat szerint Ausztria quótája 1891-re 66,282,271 frt, Magyarországé pedig 30,339,114 frt. A magyar delegatió gr. Tisza Lajost, az osztrák pedig hg. Czartorszky Györgyöt választotta elnökévé.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Negyedik és ötödik nap. —

A tisztántuli ev. ref. egyházkerület csütörtökön d. e. és d. u. ülést tartott, sietvén letárgyalni a még nagy számmal levő ügyeket. Ezen ülések már csak gyéren voltak látogatva.

A délelőtti ülésen Soltész László alsó-szabolcs-vidéki egyházmegyei képviselő indítványt adott be olyan intézkedések iránt, melyek lehetővé teszik, hogy a közgyűlési választások tartamára az ülések ne függesz-
tessenek fel. Az indítvány tárgyalása az özi közgyűlés napirendjére tüzetett ki.

A főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyve alapján több rendbeli kegyes alapítvány, hagyomány és adomány jelentetett be a kollégium javára; többek között S z e m e s Lászlónak 2500 frtos ösztöndíj alapítványa, néhai Gönyei P. Károlynak 500 frtos hagyomány a tápintézet és 200 forintos a kórház részére. Gróf Dégenfeld József és György Endre konventi képviselők napidíjaikat ezuttal is a főiskolai szegény tanulóknak ajándékozták.

geségét okolhatja s nem kell neki megtudnia, hogy az a tündéri kép rezgő pára.

A fiatal ember csak beszél, beszél sja szép asszony gondolatai az övéivel együtt csapongnak az ábrándok világában, hosszú selymes pillái félíg reabornak ragyogó szemreire s elmerengve, álmadozva, lehunyt szemmel hallgat, mintha nem akarná látni azt, a ki beszél, csak hallani azt, a mit beszél.

Tovább, tovább.

S a fiatal ember beszél tovább. Oly jól esik azokat a káprázató tényű, szép álmokat elmondani valakinek, aki elhiszi, bizik benne s a józan valóság könnyörtelen igazságával nem mutatja ki valódi értékét.

Mikor aztán késő este távozik, a szép asszony mindig megigérteti vele, hogy holnap újra eljön.

Hogyna jönne?

Még akkor is, te szegény ember, ha lát-nád azt a mosolyt, mely ott lebeg a szép asszony ajkán valahányszor eljősz tőle?

Igaz ugyan, hogy a következő pillanatban mindég megbánja a szép asszony azt a mosolyt. De hát édes istenem, olyan furcsa az a kis sánta emberke, mikor végigbizog a puha szőnyegen, az ajtóval visszafordul s olyan esetenül megbajtja magát.

(Folyt. köv.)

Előszó egy beszélyhez.

(Emlékezés Bihari Kálmánra.)

Ma egy levél jött a kezembe. Nem ismeretlen kézvonásokkal már jelölttem. Egy bánatos fiatal özvegy, egy kedves irótarasom és barátom neje küldte, kinek betűit vizsgálató levelemre intézett válaszából ismerem.

A fiatal özvegy iró fértének irodalmi hagyatékából küld egy kis vidám beszélyt e lapok részére, melyhez munkatársul őt az én szerkesztői működésem csatolta.

Jelentett, hogy a főiskolai tápintézet anyagi ügye jól áll, még pénztári felesleg is mutatkozik. Helyeslő tudomásul szolgált, hogy S o ó s Gábor bőkezű kegyes alapítványozó arcképe Kovács János debreczeni festővel az anyakönyvtár számára lefestetett, a mi 100 frtba került.

A fűvészkert átvétele végett a tárgyalások a gazdasági tanácsot és a főisk. gazdasági tanács között folyamatban vannak.

Orvendetes tudomásul vétették, hogy a nyilvános olvasó terem megnyitott; az abban szükséges famulus azonban ezáltal nem alkalmazható a kollégium szűk anyagi körülményei miatt. (Illő volna, ha a nemes város 200 frtnál nagyobb éves segélyt adna ezen, a nagy közönség használatára szolgáló fontos kultur-intézménynek.)

Tárgyaltattak az egyházkerületi és kollégiumi 1890-91. évi költségeloirányzatok, melyeknél dr. Tiszta István indítványozta, az el is fogadtatott, hogy jövőre ezen költségeloirányzatok előre kinyomattassanak.

A kollégium jövő évi költségeloirányzatát a tőkepénztárnál 29164 frt. bevétel, 24755 frt. kiadást, a tanszéki alapoknál 50545 frt. bevételt s 51501 frt. kiadást tüntet fel. — Az összes alapoknál a bevételi többlet 4408 frtba, a tulkiadás 5353 frtba megy, így a tényleges hiány 947 frt.

A felsőleánynevelő intézetek ügyében alakított szervező bizottság jelentése helyesléssel fogadtatott s a bizottság utasított, hogy ezen nagy horderejű ügyet készítse elő.

Az országos tanári nyugdísgyá mintázat ügyében a miniszter által megküldött tervezetben több szótoltak pl. Tiszta István, György Endre és dr. Baczoni Lajos, utóbbi főleg a debreczeni tanárok érdekében kérte ezen intézethez való belépés megengedését. — A közgyűlés a tanügyi bizottság és Tiszta István indítványa értelmében határozott, kimondván, hogy a kerület a vidéki gymn. tanároknak az országos nyugdísgyá mintázatba való belépését nem ellenzi; a főiskolai tanárokat illetőleg pedig bevarandónak tartja az ügy további fejleményét.

A joghallgatók ünnepkövetésében járása a konventhez felterjesztetik azon kérelemmel, hogy ezen ügy is zsinattárgyaként előkészíttessék.

A jog-és államtudományi kar berendezése tárgyában kibocsátott miniszteri rendeletre vonatkozólag olvastattott tanárkar jelentése, mely szerint lehetőleg alkalmazkodni fog a miniszteri rendelethez; az eltérő lényegtelen lesz. — A tanárkar ez alkalomból kifolyólag sürgeti két új jogi tanszéknek felállítását. A közgyűlés maga is osztja ezen óhaját; de kellő alap hiányában: non possumus.

Közkutatásügyi miniszternek német nyelv tanítása érdekében kibocsátott ömeretes rendeletre vonatkozólag közgyűlés magáévá tette tanügyi bizottságnak azon javaslatát, hogy ez a miniszteri rendelet autonóm felekezeti középiskolákra nézve kötelezőnek nem tekinthető s így az egyszerűen tudomásul veendő. — Mindazonáltal gondoskodott a kerület, hogy németnyelv tanításáról didaktikai szempontból szükséges adatok összegyűjtessenek.

Olvastattak és tudomásul vették a kollégiumi igazgató tanárok jelentései az egyes

tanszakok félévi állapotáról, berendezéséről, tanrendről stb. — Örömet keltett, akadémiai igazgató az a jelentése, hogy a növendékek folyton nagyobb szorgalommal és számmal tanulják a modern nyelveket.

Hasonlóképpen nagy örömet okozott az a jelentés, hogy a szatmári gymnásiumban a pártfogóság 1890-91-re a 7-dik osztályt is felállíthatja; a gymn. épület kibővítése már munkában van. (A terveket Szikszay Lajos debreczeni építész készítette.) A kerület kéri fogja a minisztertől az érettségi vizsgálat engedélyezését 1892 és 1893 ik évre.

A görögnyelv tanítása ügyében először dr. Tiszta István szólott, aki helyeslés között említette, hogy az egyházkerületnek a debreczeni kollégium jöhrneve, látogatottsága érdekében az állam álláspontjára kell helyezkednie. — Farkas Antal határozott intézkedést nem kíván tenni mindaddig, míg a kormány szándéka a törvény kerestülvitelére nézve nem ösmeretes. (Még ekkor nem közölték a lapok Csáky Albinnak azóta megjelent rendeletét.) Kis Albert ugy nyilatkozott, hogy a kollégiumban a görögnyelvet is tanítani kell, de azok számára is kell gondoskodni a taurend beosztásánál, a kik a görögnyelvet nem akarják tanulni. — A közgyűlés elfogadta a tanügyi bizottság javaslatát, mely szerint ez a bizottság tanácskozzék a törvény életbeléptetéséről s erre nézve ideiglenes intézkedéseket tegyen, ezekről jelentést elvárva az egyházkerület.

A délutáni ülésen letárgyalt ügyek közül kiemeljük a következőket: Szükségesnek mondattott ki a gymnásiumok számára választani a kézi könyvek készítése pályázat útján. — A végrehajtással a tanügyi bizottság bízott meg.

Megállapították a gymnásiumokat látogató kormány képviselőkkel szemben követendő eljárás. — Olvastattott a közkutatásügyi miniszternek rendelte a h. b. s. z. ö. r. m. e. nyi hat oszt. gymnásium ügyében. — A rendelt erősen kifogásolja az iskola nagymérvű hiányait, melyek a törvény és pedagógia követelményeibe élesen beletűnnek. Olvastattott erre vonatkozólag az ottani fenntartó testület nyilatkozata, mely szerint az töle telhetőleg rövid idő alatt pótolni fogja ezen hiányokat. E nyilatkozat felterjesztetik a miniszterhez.

Bejelentik, hogy a h. n. a. s. i. négy oszt. gymnásium 1890-92-ben Sós Gábor nagylelkű ténye által fokozatosan hat osztályosra lesz kiegészítve. Az ev. ref. egyház a szükséges helyiség előállításáról már gondoskodott is. A kerület sietni fog kieszközölni a kormánytól a nyilvánossági jogot az egész hatosztályosra nézve.

Az egyházmegyei újból felhivatni határozattak, hogy a lelkesi szolgálatnak minden temetésnél igénybevitelére nézve véleményüket adják be.

A főiskolai igazgató tanácsra vonatkozó tervezetnek tárgyalása a jövő gyűlésre elhalasztattott.

A tegnapi délelőtti ülésen több felebeztett, csere és adásvevési ügyek intézettek el. Ezzel a gyűlés befejezte tanácskozásait. — Válllyi János főgondnok meleg szavakkal köszönte meg a tagok buzgó kitartását, mire ezek részéről Széll Kálmán esperes lendülettel szavakkal viszonzta az elnökség részére a köszönetet és tolmácsolta a szeretettel párosult tiszteletet.

Egy író, ki művaiban saját szíve és elméje világában élő alakokat tárt élénk, ki lelkének viám, majd borongós egébe bepillantani annyiszor engedett: nem lehet ismeretlen olvasói előtt. És Bihari Kálmán mindegyikéből juttatott e lapok olvasóinak. Jó ízű, pajkos, de mindig intelligens főre valló humor, melyek a mosolyt nem erőszakolták, hanem önkéntelenül csalták az olvasó ajkaira, a borongós bánat, mely pessimizmusból soha sem sülyedt, de mindannyiszor az őszinte fájdalom, vagy részvét érzetét költötték fel bennünk, mert egy mélyen érző költői lélekből fakadtak; classicus egyszerűség, keresetlen stíl: ezek jellemző vonásai az elhunyt író egyéniségének.

Le styl c'est l'homme. Nála ez a mondás igaznak bizonyult. Egyszerű, minden mondorosság nélküli, mely kedélyű őszinte ember volt, ki soha hazudott, még talán hitelezőinek sem.

Talán éppen ez volt oka, hogy szép tehetsége mellett egy kis város tanári állásánál feljebb kapaszkodni nem tudott. Vagy hogy beteljesült rajta: „költő és sors-harag egy anyaméhől született.”

Nem kutatom, nem tudom. De annyit mondhatok, hogy ez ifjú ember, ki erőteljes férfi korában szállott a sirba, agyában és szívében a költszet egész kincsbiányját vitte a sirhant alá.

Panaszkodnak, hogy a magyar Parnasus oly szegény kimagasló alakokban. Nem mondom újat, csak ismétlem a mit előttem sokan, legközelebb pedig Neményi Ambrus mondott, hogy a vidék anyai kenyérért lőtűt, szerényességben elrejtőző, v gy a bölcs kritika által már az első kísérleténél koményen ledorogott apró írói között sok nagy tehetség csirájában vész el, vagy az életközdelem, a félreismerés s az ebből eredő bátoratlanság téríti el tulajdonképeni hivatásától.

Bihari egyik tipikus alakja volt azon

íróknak, kik a vidéken élve, sohase vágnának a főváros fényes légkörében; szépen megérik a kevelés a mi adatott, egész héten dolgoznak a kenyérért, küzdenek apró célokért s az írói tollat csak vasárnap délután veszik kezükbe, hogy hevenyében papírra vessenek egy apró tárcát valamelyik lap részére; de az eszük ágában sincs, hogy egy nagyobb szabású irodalmi munkát megkísértsenek, mert az — ugy hiszik — merénylőt volna a professionatus írók ellen. Hisz olyan sok a könnyű, olyan olcsó és ugy sem veszi senki sem!

Egyetlen nagyobb szabású dolgozatáról tudok. Egy népszimnival pályázott száz aranyért. Meg is dícsérték; elő is adták volna, de ő megmondta a dolgot — ismeretlenül akarva maradni, visszavonta darabját. Talán jól is tette! Hisz a szinpad oly kényes talaj azoknak, kik a kulissák mögött nem ismerősök!

Az elbeszélő irodalom vesztett Bihari-ban sokat, nagyot.

Azok az apró-ceprő dolgok, vagy beszélek, melyek előkelő fővárosi lapokban nagy időközökben napvilágot láttak tőle, csak oda vetett szízek voltak, mit a festő művészt hevenyében két-három eszetvonással vásznára vet. Agyában a tervek egész legiója volt kiforratlan, feldolgozatlan. Azokat el is vitte magával, vagy özvegye őzi most vázlaiban, a kenyérkereset, a napokénti boszúság, a kincsényes társadalmi surlódások, melyek egy kis városban untalan folynak s melyek a köznapit embert éltetik, de az érzékeny költői kedélyt fölzaklatják, összezuzak: sohase engedtek neki annyi időt, hogy egy nagyobb, művésziileg kidolgozott munkát nyujtsaon olvasóinak és az irodalomnak. Ennek panaszos leírása és a sorok közt is olvasható rezignációja vonul végig majd minden hozzám intézett s különösen betegeség alatt irt utolsó levélben, melyben a szegény író még hosszu

Morzások.

Az „Írók és művészek“ berlini utja fucsba ment. A kedves vendégszerető németek jó előre mutogatták a foguk fehéret, s a derék „Kreuzzeitung“ a magyarok odaérkezése hírére ugyancsak barátságatlanul kezdett el mozogni. Hja nekik szabad, mert ők a világ első civilizált nemzete.

Valjon hol fogják most ünnepeletni magukat derék magyarjaink, kiknek azt hiszik jó lecke lesz ez a berlini. Csak maradjanak ők a honhaza határain belül, itt még vannak lelkes „hazafyak“ a kik elismerik az írói s művészi érdemet ott is a hol nincs azaz, hogy csak ott a hol nincs.

Egyik híres sovinszta nagy lapunk vezércikkéből:

— a nemzetet csak szellemi ereje teheti nagygyá — s ez az erő a magyar nemzeti irodalomban van, ezért lelkesüljünk, ezt védjük, s oltalmazzuk meg az idegen külföldi irodalmi áramlatok ellen, melyek mételeyként lojnak be magukat, a magyar olvasó közönség közé . . .

És következik ezután még egy rakás hangzatos frázis a nemzeti géniusról, s a magyar írók áldatlan helyzetéről, melyen segíteni hazafui kötelesség. stb. stb.

Ugyanezen lapban az első újdonság pedig szól ekképen: — mai számunkban kezdjük meg N. N. francia író remek regényét, melyet óriási áldozat árán szereztünk ugyan meg, de ezzel olvasóinknak kedves kötelességet véltünk teljesíteni.

És ez így megy évről évre. A vezércikkben jönek a hangzatos frázisok a nemzeti irodalom pártolásáról, s a tárczában jön a „remek“ francia vagy angol regény.

Persze, mert eredeti regény ívét nem lehet 1-2 forintért megkapni, holott a fordítás nem kerül többbe!

Szóval lelkesedjünk, de csak a magunk hasznával! És respektáljuk a magyar géniust de csak míg pénzbe nem kerül!

Két váradi lap nagyban vitakozik, hogy Clemenceau valjon moralis vagy iamoralis darab-e?

Ha a kérdést az utóbbi értelemben döntik el, a „Theatre Francais“ a darabot valószínűleg le fogja venni a műsorról.

— Mondok önnek egy ujságot — szólit meg valaki tegnap.

— Nos?

— Az éjjel sehol sem törtek be. Mint később kiderült, ez is kacska volt, mert az éjjel is betörték.

— És a rendőrök mire valók! — sópánkodik egy ur, kinek szintén van boltja.

— Hogy nappal fel ne törjék a boltját — vigasztalom én.

Valamelyik lapban olvastam, hogy Magyarországon 15-000 örült van s e nagy számhoz képest szükség lenne egy újabb tébolydára.

Felesleges aggodalom! Az örültek nagy része ugys mindig szabadon fog járn, ha harmincz tébolydát állítanak is.

Egy francia író mondja, hogy az igazi örülteket nem a tébolydáknban, de az ugynevezett bölcslek között kell keresni.

Vajjon ő bölcsnek tartotta-e magát? Julius.

Napi hírek.

— Urnap. Debreczen katholikus közönsége hagyományos áhitattal ünnepelet meg urnapját. Az ájtatos közönség szorongásig megtöltötte az anna-utcazi templomot. Az ünnepélyes istentisztelet 9 órakor vette kezdetét a Szakszó Rezső prépost által mondott nagy misével. Tíz óra felé indult ki a menet a templomból s végig haladt a Bathiányi-, Teleki- és Piacz-utczákon, utközben meg-megállva a kath. fuiskola, a Rieklház, pénzügyigazgatóság épület és a Pusztai házban felállított óltárok előtt. A menet előtt a katonai zenekar játszott megindító egyházi daraokat.

— A debreczeni zenede választmánya ez idén az évváró nyilvános vizsgákat az új helyiség szűk volta miatt nem tartja meg. E helyett módot nyujt azonban, hogy az érdeklődők a növendékek előmenetele felől folyó hó két utolsó hetének bármely rendes tanórán személyesen is meggyőződést szerzhessenek.

— A debreczeni 1848/49-diki hónap egyelet. közlebb tartott közgyűlésen Csutak Kálmán elnök három évi működéséről számolt be a tagok helyeslése között. — A felolvasott jelentésből az látszik, hogy az egyelet tevékeny életet folytatott ezen idő alatt s mindenképen igyekezett céljának megfelelni. — Gondoskodott anyagi állapota rendezéséről, jövedelmi fokozásáról, erkölcsi tekintélyének emeléséről, hogy a közönség rokonszenvét és támogatását annál jobban kiérdemelhesse. Részt vett a városunkban rendezett valamennyi hazafias ünnepélyen; élénk figyelemmel kísérte az országos honvédegyesület működését s töle telhetőleg igyekezett nyomorgó tagjain segíteni.

— Gazdász júniális. A debreczeni gazdasági tanintézet első és második éves növendékei kedélyes táncmulatságot rendeztek folyó hó 4-dikén a nagyerdei vendéglőben. — Ott voltak: Gréf Margit, Gréf Erzsike, Szakolczay Margit, Lux Edit, Ginzeri Szilárdka (Hosszu Aszó), Boka Szeréna, Manó Anasztázia, Manó Irma, Bulszter Stefánia, Valter Berta, Schmidt Miczike, Scheitl Anna és Gizella, Kubay Józsa, Beke Rózika, Sepsy Mariska, Roos Gizella, Draveczki Margit, Ungvári Irma (Czegléd), Farkas nővérek (Szatmár), Erdei nővérek (Mezőhegyes), Szigetli Ilona. — Czilikné, Sepsy Dezsőné, Balogh Imréné, Bernátné, Fényes Gusztávné, Békésiné, Szakolczayné, Bókáné, Manóné, Bulszter Agostonné, Kornisné (Uj-Gradioska), Grétné, Luxné, Valterné, Schmidtne, Kubayné, Sepsy Pálné, Draveczkyné, Roosné. stb.

De a mindeanapi kenyér s ruha helyett, melyet a virgoncz gyermek a bozóton összehépt, az új már nem az ő szerető gondoskodásából telik ki.

A hátra maradt özvegy aggódo gondoskodása szerzi azt nagy gondnal, gyötrellemmel, de panasz nélkül.

Mivelt, gyöngéd lelkek tiétek a szenvedés legnagyobb terhe, tiétek a fájdalom egész érzésége: mert ti lerokadtok inkább, mintsem panaszojlatok.

De hisz mi panasz is lehet egy író özvegyének?

Gazgag örökség a mi reá vár, mert magosztva mindenkinek jut belőle. Ilyen hagyatékként maradt Bihari Kálmánra is egy kötet beszély, melyet a beteg író még utolsó óráiban is összeszedni készült. E kötet most az özvegy által kiadva közelébb jelen meg az irodalmi piacon. Cime: „Igazságok az életből.”

A kik e kötetet megrendelik, az elhunyt író halhatatlan részéhez jutnak. A nemes kedély annak tükör darabjaiban mosolyg majd feléjük szeliden, vidáman, mint a derült ég, mely nem sejteti a vihart, azt a vihart, mely villámaival egy csopásra törí át a házkat, csert, alatta sértetlenül hagyva a mosolygó ibolyát.

Ez irodalmi hagyatékna a kötetbe föl nem vett egyik aprósága az, mely ez előzőt tollamra adta. Korántsem tulajdonított írójá különösen becsét neki, ez mutatja, hogy sehol kiadva nem lett; de ez apróság is igazgat fog nekem adni abban, hogy ugy tárgya, mint compositioja egy kedves modoru, hivatott írora vall, ki oly szerény hangjában, hogy bármly csekélység legyen az a mit nyujt, elégedetten tesszik le kezünkbel előlvasott művét.

Hamyai Sándor.

... törjék a boltját
... astam, hogy Ma-
... van s e nagy
... ne egy újabb té-
... Az örültek nagy
... on fog járni, ha
... is.
... ja, hogy az igazi
... an, de az ugyne-
... resni.
... tta-e magát?
... Julius.
... k.
... atholikus közön-
... ünnepele meg
... ség szorongásig
... templomot. Az
... rakor vette kez-
... ő prépost által
... óra felé indult
... végig haladt a
... utózákon, utköz-
... iskola, a Riekl-
... det és a Púsztai
... lott. A menet
... szott megindító
... választmánya ez
... kat az új helyi
... ja meg. E hegy
... gy az érdek-
... e felől folyó
... rendes tanóra-
... éet szerezhes-
... 49-diki hónap
... gyűlésen Cs u-
... évi működé-
... esése között
... látszik, hogy
... olytatott ezen
... zett céljának
... gy állapota
... ról, erkölcsi
... y a közönség
... annál jobban
... városunkban
... ünnepeleyn;
... országos hon-
... le lehetöleg
... gíteni.
... rezeni gazda-
... ves növedékei
... ztek ottól hó
... t. — Ott vol-
... Szkolczay
... rka (Hosszu
... stázia, Manó
... Berta, Schmidt
... zella, Kubay
... ariska, Roos
... rma (Czeg-
... rdei nővérek
... Czikléné,
... é, Bernátné,
... Szkolczayné,
... né, Kornisné
... é, Valterné,
... é, Dravecz-

Halálozás. A városunkban és széles messze vidéken nagy tekintélyben s köztiszteletben részesülő Reviczky családot súlyos vesztés érte. A család matrónája, ki mint anya, házi asszony mint európai műveltségű nő, családjának büszkesége, a vele érintkezőknek tiszteletét kiérdemelő jótevője volt, revisnyei Reviczky Menyhértnek nyújtotta. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: Revisnyei Reviczky Emil, Isabella, József, neje Szentmiklósi és Ovári Gróf Pongrácz Irma és gyermekei Melanie, Tibor és József, mély fájdalommal tudatják a feledhetetlen s legjobb anyát, illetőleg anyós és nagy anyuknának Özv. REVISNYEI REVICZKY MENYHÉRTNÉ szül. Szerepi Kelemen Josephina asszonynak végegyengülésben és a halotti szentségek átjatos felvétele után, életének 84-ik évében 1890. év Junius 5-én, d. e. fél 12 órakor, bekövetkezett gyászosan elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 6-án, d. e. 11 órakor fognak beszenteltetni s f. hó 7-én, d. u. 5 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szt. Anna-utca 2548. szám alatt lévő házából, a szentanna-utcai sírkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 14-én d. e. 9 órakor, a helybeli róm. kath. templomban fog a Mindenhatóknak bemutatni. Debreczen, 1890. Junius 5. Áldás lebegjen hamvai felett!

A helybeli katolikus templomban zenés misékét óhajtván tartani, az abban bármely zenekari hangszerezéssel résztvevni akarók felhívtnak, hogy a katolikus plébánián, a prépost ur lakásán, a jövő hét szombatján 3-5-ig jelentkezzenek.

Az Emke debreczeni választmánya f. hó 16-dikán vasárnap d. u. 4 órakor ülést tart a város házánál több ügy elintézésé végett, melyeket az igazgató választmány már előkészített.

Gyászjelentés. Váratlan, de szép halállal mult ki Neumann Sámuel helybeli lakos neje, Szerdán d. u. sétára ment, az uton hirtelen rosszul lett s alig szállították lakására, rövid idő múlva kiszvedet. Halálát nagyszámú rokonság gyászolja. Családjá következő gyászjelentést adta ki: Neumann Sámuel, mint férj, egy a saját, mint gyermekei: Neumann Katalin férjével Péterfi Benővel Margit és Anna gyermekei, Neumann Albert nejjével Schreier Ottóval és Alice gyermekeivel; Dr. Bihari Mór nejjével Egerer Gizellával és Imre gyermekeivel; továbbá Neumann Etel, Fáni, Lenke, Róza és Emil valamint testvérei: Reisman Róza férjével Grósz Ignáccal; Reisman Teréz férjével Schwartz Mártonnal és gyermekeivel; Reisman Sámuel nejjével és gyermekeivel, Reisman Albert, Reisman Mari férjével Wahrman Isdorral és gyermekeivel; Reisman Betti férjével és gyermekeivel; valamint többi számos rokonok nevében fájdasan szívvel jelentik forrón szeretett nő, anya, testvér, nagynya, és anyósógornőnek Neumann Sámuelné szül. Reisman Zalinak f. hó 4-ikén d. u. 6 órakor élete 58-ik, boldog házasságának 38-ik évében hirtelen következett gyászosan elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 6-án, d. e. 9 órakor fognak a nagyváradi utcai 2202 sz. háztól az ir. sírkertbe örök nyugalomra tetetni. — Mély végtisztességgel a boldogultnak rokonai és ismerősei tisztelettel meghívtnak. Debreczen, 1890. Junius hó 5-én. Áldás és béke lengjen hamvai felett!

Köszönet. A gazdász majálison felülfizettek a következők: Bulszer Ágoston ur 2 ft, Manó Kálmán ur 2 ft és Gajdátty Jenő ur 1 frtot. Kedves kötelességünknek ismerjük a fenti adományokért e helyen is köszönetet mondani. Debreczen 1890. jun. 6. Fényes Gusztáv r. b. elnök. Rézbányai Béla, r. b. pénztárnok.

A ludas csárdai gyilkosságról beszélgetnek városzerte. Elmondják pontosan a rémes gyilkosság részleteit, hogy feküdt az áldozat, hogy ütötték le, s vonszolták be a házba, szóval némelyeknek bálmulatos pontos értesüléseik vannak erről a meg sem történt esetről. Igazán az emberek egy része, és különösen — a különben tisztelt kofa-osztály — a képzeltettségnek olyan bálmulatos nagyságával dicsekedhetik, hogy az egy rutinirt regényíróknak se válnék szegényére.

Talált tárgyak. Folyó hó 5-én találtatott a nagyerdőn egy kis pénzes zseb tárcza kevés apró pénzzel. — Tulajdonosa kellő igazolás mellett az I-ső kerületi rendőrkapitányságnál átveheti. — Egy arany karperec a II-ik kerületi rendőrkapitányságnál átvehető.

Nagy betöréses lopás követtetett el ma éjjel ismét. Valóban közbiztonsági viszonyainkra nem a legkedvezőbb világot vetik ezek az ugyszólván hatenként ismétlődő betörések, melyeket valószínűleg egy szervezett betörő-banda hajt végre. Tegnap éjjel Magyar Jánosnak a nagy hatvan-utca elején lévő hentesüzletét törték fel az ismeretlen tettesek, s onnan a portékákat elvive, a boltot ismét szépen becsukták — úgy, hogy a tulajdonos a betörést tulajdonképen csak akkor tudta meg, mikor reggel belépett a boltba s látta az üresen tátongó szekrényeket, s a diszkrétül megfosztott szalonartató szöveget. Ideje lenne, hogy rendőrségünk valami módon elejét vegye a betörők ezen immáron túrhettelen garázdálkodásának. Mert igazán komikus dolog, hogy éjjeli órjاراتok mellett s rendes éjjeli rendőri szolgálatnál mellett, ugyszólván a piacon fekvő boltokat törjenek fel egymásután, s ürítsek ki azokat egész

haborítlanul. Nem lehetetlen, hogy kocsin hordták el a holmit egész kényelmesen, és ha látta is valami rendőr, okulva az órásbolt feltörés példáján, hogy nem jó oda közel menni ahol éjjel dolgoznak — szép csendesen odébb sétált.

Polgármesteri jelentés. A tegnap tartott közigazgatási bizottsági ülésen május hónapról felolvasott polgármesteri jelentés szerint a rendőrség lopásért 13, rendőri kihágásért 127, összesen 140 egyént tartóztattott le. — A tolonczok száma 65 volt. — Különböző iparnekem önálló gyakorolhatására 20 egyént látattott el igazolvánnyal, munkakönyv 55 db. adatott ki. Ipartörvény ellenes cselekményért 1 egyént büntettek. — A katonaság létszáma volt 1214 közhadseregbeli 457 lóval, 730 honvéd 156 lóval. — A lakosság által állami adó fejében mult évekről 8379 frt, folyó évről 47068 frt, köze delmi kamat 563 frt, összesen 56010 forint fizettetett be. — A községi bíróság ügyforgalma 333 dbot tett, melyből 325 db. intéztetett el.

A főiskolai magy. irod. önk. társulat 50 éves fennállásának emlékére a főiskolai énekkar közreműködésével 1890. Junius 8-án a főiskolai énekeremben ünnepélyt rendez a következő műsorozattal. 1. Szakasz. 1. Hymnusz, előadja az énekkar. 2. „Megnyitó beszéd“ tek. Géresi Kálmán felügyelő tanár urtól. 3. Vázlatok a társulat életéből: főjegyzői jelentés és az évi pályázatok eredmények kiértékelése. 4. „Ötven év után“, irta Csányi Benő, szavalja Diószegi Mihály. 5. Szózat, előadja az énekkar. 6. Szakasz. 6. „A honvéd özvegye“, Arany Jánostól, szavalja Vadász Gábor. 7. „Népdal egyveleg“, előadja az énekkar. 8. „Vig szavaltat“, Fehér Gyulától. 9. „Nemzeti zászló“, előadja az énekkar. Az ünnepély kezdete délután pontban 4 órakor. A terem csak 1/4-kor nyitattik ki.

Elemi iskolák vizsgái. A debreczeni ev. ref. egyház fiú és leány iskoláiban az évet záró vizsgák jun. 19—28 napjai között tartatnak meg a nagy-, kis-, ispotály-, a czepléd-utcai templomokban és leánynevelő intézetben. Junius 18-án az összes növendékek jelenlétében tanév záró hálaadást isteni tisztelet tartatik a nagytemplomban.

A hajdumegyei tüzoltó egyletek szövetsége alakult gyűlést holnap d. e. fogja tartani a tüzoltóórtnán Boczkó Sámuel, a debreczeni tüzoltóegylet főparancsnokának elnöke alatt. Délután disz gyakorlat tartatik, este pedig nagy „muri“ lesz.

A debreczeni baromfi-tenyésztők a bécsi nemzetközi baromfi-kiállítás, — mint már egyszer meg is emlékeztünk erről — tevékeny részt vettek és mint a részletes kiállítási jegyzék mutatja, a debreczeni kiállítók nemcsak elismerő érmeket, de osztálydíjakat is nyertek. És pedig a már említett Györfy Aladár és Bekényi Péter kiállítók kivül: Berger Henrik a ludosztály kiállítási nagy ezüst érmét, Kovács János pedig a kínai sirlálya osztályban a harmadik díjat és a fodros galamb osztályban az első díjat nyerte. Különbön ezen az egész kiállítás a magyar kiállítók nyerték el nemcsak viszonylagosan, de absolute véve is a legtöbb és legmagasabb díjakat.

Rónaszéki Gusztáv új népsziművet irt „A betörők“ címmel, melynek tárgya a fővárosi életből van merítve. — A darab zenéjét Barna Izsó karmester szerzette. — Az új darab holnap kerül színre a budai szinkörben.

Francia főurak Debreczenben. Magyarorságot az idén sok külföldi készült meglátogatni, köztük számos francia, a kik részint a keletre utaznak, részint Magyarország érdekesebb vidékeit akarják megismerni. Az utóbbiak között tartozik két francia aristokrata, Berthier-Bizy gróf és d. Amhald vicomte is, a kik jelenleg Budapesten időznek és onnan Debreczenbe, majd a Tátravidekre utaznak. Néhány magyar nagy birtokot és a Balatont is meglátják tekinteni. — Budapesten megígérték, hogy ismerőseiket Magyarországra beutazására fogják üztöztetni.

A debreczen. h. nánás-b. szentmihályi helyiérdekű részvénytársaság évi rendes közgyűlést ma délelőtt tartotta a város háza nagy termében Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöke alatt. — A gyűlés lefolyásáról most csak annyit említnék meg, hogy a kilépett igazgatósági tagok Simonffy Imre, Balogh Mihály és Brüll Armin, valamint a felügyelő bizottság eddigi tagjai utolag megválasztattak. A társaság mult évi üzleti bevételét 70159 frtot tesznek s kiadásai 41,161 frtot, s így mindössze 28995 frt tiszta jövedelem értett el, szemben a megelőző évi 42115 frttal. — Hétfőn e gyűlésre visszatérünk.

Öngyilkosság. Özv. Mihályi Istvánné szül. Mózes Zsuzsanna k. Homok utcai 2998. sz. a. háznál lakott, a Péterfiai temető alatti nyitott kutba beleugrott f. hó 5-kén reggel, benne halva találták. Öngyilkosságának oka a nyomor volt.

Kiírtott család. Borzalmas eset történt Nagyvárad mellett Püspökfürdőben. Egy Schwarz Ignác nevű lakos nejt és gyermekét a fürdői vendéglőben meggyilkolta, aztán önkézevel vetett véget életének. Hallatlan — hogy bár az szörnyű eset vasárnap éjszaka történt, a vendéglő személyzete csak kedden jött nyomára. A szerencsétlen áldozatok majdnem 36 óra hosszat feküdtek vérükben. Az első hír azt jelentette, hogy a meggyilkolt nő testén karcok voltak, tehát

valószínűleg küzdött a gyilkosával. Ez nem áll. A vtzsgáló bizottság úgy találta, hogy a vendéglői szobában a küzdelemnek semmi nyoma s így valószínű, hogy vagy közösen határozták el a halált, vagy a nőt és gyermeket alvó állapotában szurta a gyilkos. Vasárnap éjjel a szomszédos szobában lakó fürdői írnek neje sikoltást hallott, reggelre elfeledte, azt hitte, hogy álmódott. A szép fiatal asszonyt az ágyon fekvő találták meg; testét csupán ing fedte. Mellette, anyja nyakát átkarolva, fekhűt gyönyörű kis gyermeke, szintén holtan. A ruhaszekrényben függött felakasztva a gyilkos. Nadragszóját hurkolta nyakára s a szíjat megerősítte a szekrény fogásán s aztán térdre esett, mert a szekrény nagyon alacsony s így állapotban érte a halál. Az ágy mellett egy széken volt a gyilkos szerszám: a közhonvéd egyenruhába öltözött férj Mannlicher-szurony. A nő nyakán tátongó mély seb, ugyanolyan a kis l-ányon, a szobában egész patak vér. Mindkettőt a szuronyal gyilkolta meg Schwarz. — Az eset előzményeiről ezeket írják: Schwarz Ignácot, ki Nagyváradon varga, ez év április elsején, mint katona szökevénynt, büntetésből négy évre besorozták a honvédekhez. Schwarz váltig mondogatta, hogy méltatlanul érte ez a csapás, mert ő mindig rendesen jelentkezett s így katonaszökevénynek nem tekinthető. Ez irányban megindult a vizsgálat s valószínű, hogy kiderült volna, hogy Schwarznak van igazsá, az elkeseredett ember azonban nem várta be a vizsgálat végét, hanem elemesztette magát és egész családját.

Vidéki zsurnalisztika. Szegeden a harminczkét éves „Szegedi Híradó“-t 10,300 forintért árverésen megvették az Endrényi testvérek, a „Szeged“ című lap kiadó-tulajdonosai. A „Szeged“ most megszünt, illetőleg címet cserélt s mint „Szegedi Híradó“ szolgálja tovább a szabadelvű pártot és Szeged város érdekeit. — A „Szegedi Híradó“-t ugyanis a volt „Szeged“ szerkesztője szerkeszti. A szerkesztő Lipsey Ádám.

Lövészet. Csütörtökön díjat nyertek: szeglévessel Fürst Ödön 1 db, 10 frankos aranyat; legjobbmélylévessel Kovács Gyula 1 db, 2 frtos tallért, legbükkörlevessel Szücs Károly 1 db, 1 frtos tallért.

Szobrász-tanulónak felvesz Tóth András kései-utcai 3533. sz. a. lakó szobráz egy jó családból való, hivatottsággal bíró fiút szobrász-tanulónak maga mellé.

A Széchenyi-utcai 1819. sz. háztól folyó hó 5-én egy nagy, sárgásbarna szőrű házi nyul elveszett. A ki megtalálja s visszahozza illő jutalmat kap.

Kitűnő borokat tart raktáron Klein Miksa és testvére borkereskedése (Nagyemester-utczán). Asztali és csemegeborok a legtisztább kezelésben, hamisítatlan minőségben kaphatók jutányos áron, a mely két körülmény különösen ajánlatossá teszi azokat. Az asztali borokhoz hűsítőül igen jól illik a kezelésük alatt álló szikviz-gyárban készült egészséges szikviz. Meleg napokon kitűnő ital a spritzer.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Hivatkozva a „Debreczeni Ellenőr“ 103. számában közlött, 1889. junius 6-iki 34652 sz. miniszteri rendeletre, a n. é. közönség megnyugtására ezennel tudatjuk, hogy a május hó 10-én általunk felállított szikviz gyárunkban, csakis a törvény által szigoruan előírt ölömmentes üvegekben történik a szikviz forgalomba hozatala.

Midőu tehát a n. é. közönség szives pártfogását kérjük, van szerencsénk egyuttal tudatni, hogy nálunk

egy üveg szikviz 2 kr. házhoz szállítva. Megrendelések iródnakban Kis-mester-utca 144-ik szám alatt ugyszintén Fülöp és Ungár hatvan-utcai üzletében elfogadtatnak.

Első debreczeni szikviz-gyár társaság.

Üti ládák és bőröndök. mindenféle utazási czikke pénz és szivar tárczák, zsebkések.

Angol nyergek és kantárok férfi katópok, nyakkendők és sétabook.

Gyermekkoesi, bölesók, kalitkák, fa, bőr, palúcho, bronz, majolika, china ezüst

alkalmi ajándék tárgyak legnagyobb választékban kapható

Szent-Királyi és Kalenda műipar áru raktárában.

DEBRECZEN, NAGYVÁRAD, főtér. Szt. László-tér.

Arvácska batistok

minden színárnyalatban kaphatók

Kizárólag

Kunz József és Társa

CZÉGNÉL

DEBRECZEN, kistemplombazár.

Arverési hirdetmény.

A depr. ref. egyház gazdasági szakbizottságának 46/1890 szám határozatával a Vecsey-féle, a Péterfiai temető mellett, az egyház tulajdonát képező 10 hold majorsági föld az 1890. évi október hó 1-től kezdődő egymást követő 3, (három) évre a rajta levő gazdasági épületekkel együtt haszonbérbe árverezési kiadása elrendeltetvén, ennélfogva az árverésnek a debreczeni ref. egyház tanácstermében megtartására az 1890. év junius hó 18-ik napjának délutáni 3 órája kitűzték, melyre az árverelni szándékozók azzal az értesítéssel hivatknak meg, hogy az árverési feltételek a haszonbérbe adó egyház hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Debreczen, 1890. junius hó 7.

Otrokocsi Végh János.
a debreczeni ref. egyház algondnoka.

SZABÓ LAJOS FIAI

özégnél

nagy választékban kaphatók

NŐI RUHA ZEPHIREK,

Legújabb francia batistok,

A hirneves cosmanósi gyárból:

jó mosó Cretonok, Indish foulard, Ladies Mouslin és Atlasz Satin.

Nagy raktár:

Jutte, gyapju hollandi Tapestry és BRÜSSLER

futó szőnyegekben.

Ablak függönyök, Ágy és asztalterítőkben.

Kaszanyitzky Endre

előbb

Kuhinka István K. Debreczen.

ajánlja pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból kiváló minőségű, u. m.

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentesen befűző és czukros üvegek egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle fehér és zöld, közönséges befűző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépeket, fagyalt-szelemlenczék, hidegkávészak, hűtődézsák, hűtő jégsekretynek, legjobbnak bizonyult szódavízgépek, non-plusultra kávéfőzőgépek, kertilámpák, mozdó asztalok, mozdó készletek, a legjobbnak elismert Berdorfi alpacca és chinaezüst evőeszközök és disztárgyak jótállás mellett. Utazók részére legcélszerűbb gyorsfűzők, kézi és utazó tükrök, zsebpoharak.

Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesíttetnek.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődjé KASSÁN, Eperjesi ut 6. sz.

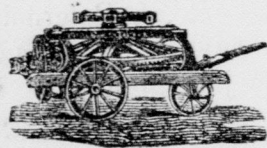
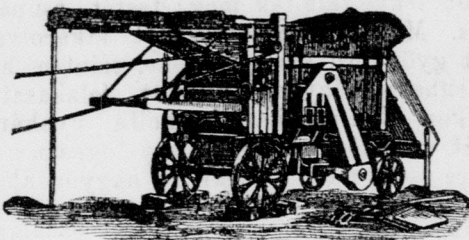
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jöhrnevi gépeit a nyári időnyre, ugymint: Cséplőkészülteit könnyű járással járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, s a l m á z ó készülékkel vagy anélkül.

Baker- és magtárrostaít, továbbá mindenemű.

Szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat.

Szeszgyár-berendezéseket, mint pl.: Henze-főzők, kavaró készülékek, malátas burgonyazúzók, olaj sajtókat és olajmag pörkölköt satb.

Gépgyárunkban gyártmányaink jelentékeny készletét tartjuk állandóan s bizományi raktárt

Sesztina Lajos urnál Debreczenben.

Gazdasági gépeink képes-, — valamint öntődégek gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

SIRKŐ ELADÁS,

Sirkő üzletünkkel végképen felhagyni szándékozván a raktárunkon levő összes készletet

tetemes leszállított áron

árusítjuk el.

Miőn ezen körülményt a nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, bátorkodunk egyuttal jelenteni, hogy üzletünkben különféle színű márvány syenit és gránit emlékűvek nagyválasztékban találhatók, s tekintettel a kedvező alkalomra

most legolcsóbban szereshető be.

Sirkő feliratok metszését valamint azok felállítását szintén elvállaljuk a legpontosabban eszközöljük.

Ez alkalommal felhívjuk még a nagyérdemű közönség figyelmét a jutányos és pontos kiszálgálatról általánosan elismert évek hosszú sora óta fennálló

temetkezési vállalatunkra

mely a jelen kor igényeinek megfelelőleg úgy van berendezve, hogy legdiszesebb temetkezések is teljes meglégedésre eszközölhetők.

Tisztelettel:

Debreczeni asztalos-egylet
kenyérpiacz, Tisza-ház.

Kiadó bolt és lakás.

A czegléd-utczai 2151. szám alatti bolt és folytatolagos földszinti lakosztály 1890. Junius 15-től több évre bérbe adatik. A lakás azonnal is elfoglalható.

Értekezhetni KARDOS LÁSZLÓ üzletében.

A KI NEM TUDJA,
hogy a sok hirdett gyógyszer körül melyik felelne meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadótól Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecsében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezen elkerülték a haszontalan pénzkidrást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Az országszerte különösen kedvelt Szolyvai vizből,

rendszerint minden héten friss töltés érkezik Debreczenbe, mit a fogyasztó közönség szives figyelmébe ajánl,

A szétküldési igazgatóság
German J. Arthur.

Főraktár Debreczenben CSANAK JÓZSEF
kereskedésében, ezenkívül kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

DEBRECZENBEN

a „MARGIT” fürdő

intézet telepén ujonnan épített s a mai tudomány színvonalán álló

Hideg vizgyógy infézet

folyó hó 20-ikán megnyilt.

Helyi vasuti közlekedés. — Nyilvános Telephon összeköttetés. — Arnyas sétányok. — Kitünő vendégfog. — Vidéki vendégek ellátásáról gondoskodva van. Intézeti orvos. Med. Univ.

Dr. Tihanyi Sámuel.

Kimerítő programok a fürdő pénztárnál és kívánatra vidékre bérmentve megküldetnek.

Előjegyzések a fürdő pénztárnál bármikor elfogadtatnak.

Sok gazdasági kiállításon magasan díjazva. Elismerés a Jockey-Clubtól.

KWIZDA korneuburgi MARHAPORA

lovak, szarvasmarhák és juhok számára, sok évi tapasztalat alapján szabályszerű használat mellett biztos és hathatós szor étvágytalanság, véres tej ellen és a tej javításához. Leghathatósabbnak bizonyult a légző- és emésztő-szervek bantalmainál. Egy doboz ára 35 kr, egy nagy doboz ára 70 kr.

KWIZDA csász. kir. szabad karbantartó folyadékja RESTITUTIONSFLUID

(mosdóvíz lovak számára) — sok évi tapasztalat után a legjobbnak bizonyult mosdóvíz az erős munka után elvesztett erő helyreállítására. Nélkülözhetetlen segéd szer a főzomok, kezelés, meredtség és izom gyengeség stb. bantalmaknál. A lónak könnyű mozgást és edzettséget kölcsönöz. — Egy üveg ára 1 ft 40 kr. Tévedések elkerülése végett kérjük a fenti védjegyet figyelembe venni.

Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszer-tára Korneuburgban Bécs mellett, csász. és kir. és román királyi állatgyógyászati udvari szállítója.

KWIZDA korneuburgi MARHAPORA

KWIZDA cs. és kir. szabadl. karbantartó folyadékja (Restitutionsfluid) az osztr. magy. monarchia minden gyógyszer-tára és valamennyi gyógyfű kereskedésében kaphatók.

A körülbelől huszezer kereskedésben árusított és mindenütt mint legjobb rovarirtó szernek ösmert

„Zacherlin”

megint olcsóbb lett.

A valódi üvegek J. ZACHERL névvel vannak ellátva és ezentul: 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtba kerülnek.

Kapható Debreczenben:	André Károly,
Veidner József,
Tóth Béla,
Koha Henrik,
Benedek A.
Pozsgai Antal,
Szent-Királyi és Kalenda,
Trocsányi Ferencz,
Kuhn Józsefnél,
Rickl Józsefnél. | Ér Diószegen.
Mezey Albertnél.
Ér-Endrőden.
Gesztarédi K. Ferencznél.
Ér-Mihályfalván
Lévay Vinczénél.
Hajdu-Nánáson
Slachta Jánosnál.
Nagy-Kállón
Nagy Károlynál. | Nagy-Károlyban
Nonn Jánosnál,
Bertalan Kerekes,
Kaufmann Jacob.
Püspök-Ladányban
L. Mogyorósy jun. & Co.-nál.
Székelyhidon
Tunyoghy Lajosnál. |
|-----------------------|--|---|--|

A többi városban ott vannak raktárak a hol Zacherlin J. falragaszok ki vannak téve.

Vizi betegség ellen

mint annak következesei, sárgaság hollyag-katarrhus, légzési nehézségek, májdaganatok stb. ellen a legjobb szer a

HYDROPSIN.

Főraktár: Grobstein C. See-Apotheke, Gmunden, Oberöster. Egy üveg ára gyógymódszerrel együtt 1 ft, postán küldve 1 ft 10 kr.

KORYTNICZA

Klimatikus fürdő, gyógy- és hidegviz intézet. Liptó megye, legközelebbi vasuti állomás Rózsahegy.

Idény megnyitás május 15-én.

Ezen vadregényes s természeti szépségekkel áldott hirves fürdőhelyen 52 az én tulajdonomat képező „Duna” és „Thekla” a legnagyobb kényelemmel ellátott vendégszoba áll a t. cz. fürdőközönség rendelkezésére. Szoba rendelések direkté hozzám intéztetni kéretnek. Továbbá Debreczenben lakó tek. dr. Klár Viucz orvos ur is lesz szives bővebb felvilágosítással szolgálni.

Tisztelettel
Kral András
háztulajdonos.

N. B. Saját fogatok a vasuti állomásnál: az elő és utó idényben 35% árengedmény.